

СТРАЖА

СЛОБОДОУМНИ ОРГАН ЈАВНОГ МИШЉЕЊА

ТЕЛЕФОН УРЕДНИШТВА 1092

Издаје сваки дан у 6 ч. пре појаве

ТЕЛЕФОН ШТАМПАРИЈЕ 1092

Стан Редакције и Админ.: Космајска ул. бр. 22.

Огласи се дају у Админ. Цена утврђена.

Неплаћена се писма не пријимају. — Рукописи се не враћају.

Визама, рукописе, новац и све остало што се односи на лист, слаш власништву листа.

Румунија, Бугарска и Грчка

По ледњих десетину дана упорно се проносе кроз страну и нашу штампу вести о неким новим конфлицијам на Балканском Полуострву. Наиме тврди се овим вестима, како се између Румуније, Бугарске и Грчке врше некакви тајни договори за образовање новог балканског савеза чији ће чланови бити ове три неутралне државе.

Те вести не донесе никакву позитивну црту о томе, каква је намера овом будућем савезу, да ли ће то бити у исти на савез трију држава или просто три уговорне државе за нарочите одбрамбене или нападне смерове.

Чак се ништа незна ни ко управо води те преговоре, и како се ти преговори врше, јер је извесно да се путем писмених размена и саопштења међу кабинетима ништа озбиљно не може учинити и доказати.

По једном саопштењу бугарског „Адеверула“ иницијатор овога новог покушаја треба да је румунски премијер Брањани.

Познавајући германофилство Брањанија и склоности бугарске и грчке владе, које су и сто тако германофилске, морамо сумњати да се нешто ваљда иза брда.

Кад су Румуни, Грци и Бугари досада вршили толико диференцијалних скокова на политичкој арени за последњих десет месеци, зашто не би њихови садашњи управљачи својне политике покушали нов један пајацки трик вооружава синим и крупним порцима, која би што шумвије зазвечали на европској позорници и занели мало публику у ратном гледишту?

Да ли је пак могућан и остварљив овакав наказан и неприродан сојуз не треба се ни мало вратити.

Ми смо убеђени да су се и сами паметни и озбиљни румунски и грчки политичари насмејали на овакву вест, која је потекла вероватно из каквог бугарског или аустро-немачког извора, јер је јујасна ствар да неким иде у рачун, да се ове три неутралне државе одрже што више у неутралности помоћу разних довијања и навијања.

С погледом на то што су неким чудним случајем, и у Румунија и у Бугарској и у Грчкој владе скроз напојене германофилским идејама, мо-

жемо претпоставити да ће се и Брањани и Гуварису и Радославову допасти ова идеја, и доста решити се на овакав блок својих држава, који би их тиман сачувао од неулажења у акцију!

Каква би то тек била средина и триумф Двојног Савеза, који из петних жила ради на одржању нерешљивог стања у овим трима државама! То би био један од највећих успеха у садашњој европској ситуацији, нарочито кад се има на уму и мисија кнеза Хсендоса у Цариграду. То нама тек може отворити очи и одшкринуту једном завесу са тајне у коју су умотане те три државе!...

Ако претпоставимо да се овакав савез и оствари да видимо шта ће он радити каква ће му бити циљ.

Да ли може ратовати? То би могао чинити, ако би му Немци наваљали комплетне количине муниције, оружја и одела, јер се зна, да у овим околностима јасно оскудевају и Румунија и Грчка и Бугарска. Да ово пак неће учинити Немачка јасно је као дан, и то зато што, проста ствар, све те количине њој требају.

У крајњем несрећном случају, ако ипак нешто и одвоји и пошаље овом новом Савезу, Немачка не може бити сигурна да ће тај и такав савез ратовати против Србије, против Русије, против англо-француске флоте (већ ово и наче не може). А ни народ румунски, ни грчки, ни бугарски народ неће никада потегнути нож на руске и српске војнике за рачун аустро-германске идеје, против које се њима сродан и пријатељски народ руски и српски бори.

Доказ за ова братска осећања њихова тврди: Вечита благодарност праве бугарске масе својој ослободитељки Русији; недвјзна заједничка одбрана грчког и српског народа против Бугарске, и досадашње њихове пријатељске и срдачне везе, осведочена љубав румунских патриота према Србима и побожно дивљене и поштовање херојских vapopa овога народа за последње 3-4 године, доказана мржња румунског народа према Мађарима старим злочинцима угњетачима њихове поробљене браће у Ердељу и Буковини с којима се они

никад неће борити раме уз раме, нити би им то свест допустила; и још много разлога!

На супрот пак вестима о овом стварању новог балканског савеза из Лондона и Букурешта стигле су за последња два дана тако сигурне вести о пристајању Румуније уз Четворни Савез, да о другој некој политизи на Балкану не може бити сумње!

Работ

У једном хотелу пре неки дан упаде војничка патрола. Сви гости, разуме се који немају објаве киднуше у „нозјину.“ Патрола за њима, они на први спрат, патрола им следеће, они се повлаче из „стратегских разлога“ — на други спрат, вој патроле командује јуриш, и тако су се јурили до крова. Пошто је кров од плеха, а на њему један прозор, за одступање, то нису могли сви који су били у „дефанзиви“ провући се и разуме се: пали су у ropство.

Сад, сопственик хотела, претестује код надлежних, зашто су му били узнемирени гости. А можда и незна да је патролу упутио један његов рођак, у приписном војничком оделу, са шајкачом и кокардом, корбачем и жутим камашнама, и по свој прилици послани код какве стране мисије.

Фети беј и Радославов

— Спец. извештај „Стражи“ —

С о фија, 13. јула. Турски посланик Фети беј, посетио је др. Радославов и са њиме је дуго конферисао. У политичким круговима овом сусрету се придаје велика важност по једној верзији између Турске и Бугарске је постигнут потпун споразум о компензацијама у Тракији и Фети беј је имао са Радославовом да отклони нека си-твија спорна питања.

Једно откриће

— Боловских листова „Неа Алатија“ „Македонија“ и „То Фое“ — Солун, 13. јула Солунски листови „Неа Алатија“, „Македонија“ и „То Фое“ доносе откриће да су према вестима из Софије чланови Св. Синода била поткупљени од стране Немачке, помоћу пропаганде немачких протестаната, а да служе за германске интересе. Ово је откриће изазвало силно и опште негодовање.

У руском посланству

— Бугарски престолонаследник код г. Савинског — — Спец. извештај „Стражи“ —

СОФИЈА, 13. јула. У политичким се круговима разно тумачи посета коју је учинио престолонаследник Борис г. Савинском, руском посланику. Престолонаследник се живо интересује борбама на руском фронту.

Решавајуће борбе

Осујећен покушај Макевзена. — У Балтичком Мору ПЕТРОГРАД, 13 јула.

Борбама које се сада воде придају у главном стону огромну важност и сматрају их као решавајуће. Намера главнокомандујућег Великог Кнеза Николаја Николајевича увелико се изводи. Пуштени дубоко у земљу Немци се налазе у веома ризичном положају. Десни фронт, који дејствује под командом генерала Макевзена претрпео је ужасан пораз. Бојеви на обалама Балтичког Мора воде се упорно и према досадашњим резултатима свршиће се повољно по Русе.

Маршал Ламан

— Спец. извештај — Букурешт, 13 јула. Из Цариграда извезају да је генерал Ламан фон Саидер опозван са положаја генералисима турске војске. Као разлог његовом опозивању наводи се незадовољство порте.

Око Смирне

Успех једног савезничког аероплана Солун, 13 јула. Један савезнички аероплан летео је над Смирном и бацно три бомбе од којих је једна пала на стовариште бензина и произвела силну експлозију. Турска артиљерија је била отворила жестоку ватру, али је аероплан успео да се врати натраг у потпуно исправном стању.

Женски свет

Десет заповести за жене

Човек жели срећу, али он никад не чини глупости као жена да би био срећан. Жена се често толико заборава и својим поступцима за постигнућем среће, да једног дана место ње доживи крах свога морала.

Како је Хуго Дарлингтон необично волео добро жене, то се постарио да им пропише десет упуштава на основу својих темељних студија, којих треба да се држе, па да стварно буду срећне. Ја их цитирам мојим драгим читатељкама, не би ли им корисно послужила: 1.) Жена треба да је горда према човеку кога воли, а равнодушна према осталом свету. 2.) Од овог дана кад сагледа светлост живота па све до не

коракис у одају вечитог заборава, жена треба да преставља тајну за осећаје и мисли човека.

3.) Поступак жене треба да је одевен одећом безазлености, а прорачунат и осигуран у свима димензијама.

4.) Навиност жене је пријатна човеку, али нерентабилна по њену срећу; жена треба да познаје полажину живота више него блесак његовог лица.

5.) Жена не осетиати већу корист од слободне љубави него човек, и ако је он проишсеује ради себе. Она треба да потпомогне човека на том тешком послу.

6.) Жена не треба да мисли на старост али не сме ни да се опомине младости.

7.) Жена треба да је мање сујеверна и више сујетна, а лаковерна и неумешна ни у ком случају.

8.) Жена ће боље проћи, ако више васпитава индивидуалне способности, а мање пресађује неплодоносне имитације.

9.) Жена не сме бити ни слуга ни господар; ако пађе средину између тога двога, нема је се увек придржава.

10.) И најзад, жена ће бити најсрећнија ако успе да се само физиолошки разликује од човека.

Ото Вајс:

Ованви СМС

(АФОРИЗМИ)

Слепац:

Свет не треба да је у заблуди да ја не познајем његов дарак, зато што га не видим.

Сла-сар:

Овај свет је заиста чудноват: откупљује ми баш ону слику, од које се ја најтеже растајем.

Шала

Он: ...Дођи, мила моја, кад падне ноћ, кад свако спава, и... Она: ...Онда и ја спавам!...

Значај затишја на Галипољу

— Савезници се спремају за одсудан удар —

— Специјалан извештај —

СОЛУН, 13. јула

Из Атине јављају вићеним солунским листовима, да се у тамошњим дипломатским круговима са највећом запетшћу рате догађаји на Галипољском Полуострву. Информирање дипломате уверавају, да су Савезници решени, после својих последњих успеха који ће им послужити као одлична база за развој даљих догађаја, да прикупе још знатан број свежих ровних трупа, и да онда предузму грандиозан напад на ослабљен турски фронт, како би тиме у главном завршили операције око Дарданела.

Ову одлуку Савезника поткрепљује и дрзак захтев Немачке, да Румунија пропусти муницију за Турску. Како је Румунија категорично одбила неоснован захтев немачке владе, то се чврсто верује у успех савезничког оружја.

САНТЈАГО

Богу Божије, а цару царево

— Поводом апела Господина Министра Финансија —

Србија је била срећна што је жетва ове године понела обилним плодом, али то није довољно да се обезбеди њена финансијска страна, неопходна јој за борбу у којој се давамо залажамо. Поводом тога Господин Министар Финансија упућује апел на све Србе, да се одуже својој дужности, да плате припадајућу им порезу, кад је природа већ била наклоњена да им пружи довољно могућности.

Наши су сељаци учинили много за своју земљу, више него што се ико надао, и ми верујемо, да се они неће огрешити у двајестом часу пред крајњим успехом; наши сељаци којима је осигуран животни опстанак, треба сваки вишак који не улази у неопходну потребу да одвоје на страну и да тиме плате државну порезу. Тиме ће дати

доказа о својој љубави према отцибини, и осигурати постигнуте и будуће успехе.

Али осим сељана и сви други подвизи наше драге отаџбине, чији материјални приход због ратних прилика ни су осетили осетни мањак, треба да не забораве, да се од једне државе не могу захтевати користи, ако јој се не пруже потпоре за њен опстанак.

Ми се надамо, да се Србија и овога пута неће преварити у савесност својих поданика.

Богу Божије, а цару царево!

Муниција за Турску

— Спец. извештај „Стража“ —

Букурешт, 13 јула.

Извештен од једне високе и угледне личности да се на букурешкој станици налазе десет немачких вагона пуних муниције намењени Турској, енглески је посланик учинио нужне кораке код румунске

владе. Комисијским прегледом је утврђено да је роба у својој водици лажно пријављена и да су вагони били пуни муниције. Власт је кућу која је извршила експедицију узела на одговор. Иста мера је предузета и против неколико вишах чиновника из царине.

ЈОН.

Немачка и Америка

— Кад се очекује нота на немачки одговор —

Парис, 13. јула.

У овдашњим политичким круговима очекују, да ће америчка влада најдаље до идућег петка предати преко свог посланика ноту на последњи немачки одговор по афери са „Лузатавијом“!

Дневне вести

Повратак министара

Јуче су се вратили из Крагујеваца чланови владе који су јуче тамо држали седницу.

Енглески лист у Солују

У Солују је почео излазити лист на енглеском језику „War News“ (Ратне новости), који је намењен енглеским војницима на Дарданелима и санитетским мисијама у Србији.

Извоз превозних средстава

До даље наредбе забрањује се извоз из земље свију превозних средстава — кола и саона, без разлике материјела од чега су и обраде; аутомобила и велосипеда, без разлике а исто тако и свих делова тих превозних средстава.

Од овога се изузимају превозна средства дипломатског особља и страних мисија.

Из Месног одбора

Јуче је Месни одбор саопштио Управи вароши да за идућу исплату помоћи онима који примају из Месног одбора неће се исплаћивати у Месном одбору већ по квартовима.

Она лица која су примала из Месног одбора помоћ, а чији чланови продица нису у рату, пребациће се опет на буџет општински а примаће општинску помоћ.

Масна против загушљивих гасова

Друштво Црвеног Крста наручило је опет велику количину материјала за израду маски против загушљивих гасова.

Железница Битољ — Солун

Дознајемо, да је Друштво железница Солун—Битољ, намерно да повећа своје превозне тарифе.

Грчко министарство железница одбрило је у начелу, да се тарифа за путнички промет, може повећати. Питање о повећању тарифе за превоз робе још се студира.

Америчке аутомобилске мисије

Синоћ је допутовала скопљанским возом у Ниш аутомобилска америчка мисија У мисији има 25 чланова Срба из Америке и 29 Американаца са две даме. Собом доводе 25 аутомобила, којима желе да појачају комуникације у којима постојевају од рат

где су собраћајне праиике врло незгодне.

За изшћу сирочац

Јуче пре подне отпутовао је у Крагујевац пуковник „Војске Спасења“ г. Ховајс. Одатле ће се после неколико дана кренути у Ваљво, Лазницу, Шабач и по целом Подринју, да као генерал Жубер испита стање там шће сирочаца, како би све друштву могао поднети предлог из који начин да се организују удружења, за потпомагање српских сирочаца.

† Атанасије Ђорђевић

Јуче у 4 часа по подне преминуо је у дубокој старости у 101 година Атанасије Ђорђевић, председник Духовног Суда у пензији отац шабачког владике Свржија и г-ђе Ваје пок. К. Таушанивића.

Бог да му душу прости.

Објаве за путовање

Управа Града Београда издаваће објаве за путовање за унутрашњост у свом кривачном одељењу, у Круској улици бр. 8, сваког дана само од 9 до 11 сати пре подне.

Грчко-турски сукоб

— Грчки посланик у Цариграду предао Порти условну ноту —

СОЛУН, 13. јула

Атински дописник „Македоније“ јавља својем листу, да је грчки посланик при Порти г. Цимзос предао великом везиру протестну ноту својој влади, у којој се захтева од Турске да прекине са злостављањем грчког живља у Турској у случају да би се дотично и у будуће продужило, грчка влада ће бити приморана да прекине дипломатске односе са турском империјом, и да на други начин створи себи задовољења.

Италијанска офанзива

— Из Беча се признају италијански успеси —

— Спец. извештај —

БУКУРЕШТ, 13 јула.

Званични билтени врховне команде над трупама које оперишу према Италијанима јављају, да су Италијани у последње време добила знатна појачања и отпочела снажне нападе на фронту према Горици, користећи се бољим(!) стрателским положајима успели су да нас потисну из два реда ровова. Имали смо доста губитака, али и непријатељски су велики.

ЈОН.

ФЕЉТОН

Са Наполеоном у Русији

— Мемоари Хајнриха фон Роса — (22)

Према краљевској наредби, пошто смо га сви заједнички преварили, предао сам га италијанским лекарима, па се ја после опет вратим на своје место.

Друга околност што нас је задржала то су били једна велика руља Козака, који су да би нас прехитрили чак тамо доле у равници ове шуме тако брзо да смо их ми нагубили из вида. Изгледало је као да су имали задатак извиднички али због нашег присуства били су спречени. Враћајући се с посла који сам повољно свршио нађох наше и краља с њима дубоко у шуму; но и овде бејаше наређено да се застане.

Руски рањеници, који су у јучерашњој борби тешко рањени умирала су у путу у масама. Причају ми моји подчињени органи, да су код појединих налазили у торбама пексминта и соли, такође они су тврдили да у Русији због индустрије влада глад.

Тек кад је прво мраку ми смо стигли на крај шуме. Убрзо су образовали две линије коњаника обострано. Руси су на висине с ове стране Моханса поставили топове а наша одоздо с друге стране.

У почетку су само измењивали топовски пуцњеви али, доцније, развила се чешћа артиљеријска борба и најзад се проламало небо од топов-

ске канонаде. Лево од мене поред самог пута, морао сам видети како једном француском инжењерском пуковнику топовско зрно однесе главу тако, да је само остео на коњу труп без главе из кога је куљао јак млаз крви, као кад се обично глава одсече.

Руси не одступају. Напротив задржали су своје положаје а с њима и варошницу Москајск.

Чим смо напустили шуму, поред пута се налазило село које је било запаљено а у коме су јуче превијали многе руске рањенике. Много је кућа изгорело. Показаше нам остатке изгорелих човечијих костију, такође могле су се видети и ноге одсечене или вагореле оних јадника, који су јуче лежали рањени у крви непреливени и њих је пламен од ватре дохватио и изгорели су.

Од овог малог места пову-

кли смо се у десно од друма и ишли смо увек фронт према фронту да смо често били долазили у близину тако да је дошло до тога да један козачки сфичар даваше знак нашем пуковнику од Менацигена да приђе. Обојица су се јурили између два фронта. Ми смо их посматрали с највећим интересовањем, и један и други знали су добро да рукују сабљом јер су ударци парирани обострано добро.

Најзад без каквих резултата, без крва сврши се овај двобој, и обојица се вратише на своја места.

Мрак се спустио, време мутно спремало се на кишу а ми једва нађосмо преноћишта у селу један час удаљено од Москајска.

Тек што смо завезали коње и направили ватру, а један део људства отишао је у село да тражи хивотне намирнице. За час су се вратили донев-

ши са сабом толико хране да смо мислили, сви ћемо бити довољно сити. Ови су нам причали, да су се срели са Русима, који су у истом циљу ишли за набавку хране, како је било и с једне и с друге стране пропуштања, при том послу.

Такође су нам казали да је логор њихове коњице исто тако близу села са ове стране као и њихов. У ноћ смо слушали ларму која је долазила из руског логора, а они су пак нас слушали, и на једној и на другој страни ватра је осветљавала мрачну атмосферу.

Овде је био случај, да је се могло рећи, природа тражи своје право: човек да буде човек. Још од Смоленска, постало ми је досадно гледати преко један на другог.

— Наставиће се. —

Јусуф Изедин о Турској

— Спас Турске је у сепаратном миру —

СОЛУН, 13 јула

Из Цариграда телеграфишу:

Престолонаследник Јусуф Изедин, који се још увек налази међу трупама на Галинољском полуострву, послао је султану писмо, у коме се преставања стање турских трупа као крање неповољно. Престолонаследник је мишљења да ће крах наступити у врло блиској будућности, ако се одмах не приступи предлогу за сепаратан мир. Он верује да ће кабинети Сила Четворног Сп. раз. ма радо изаћи на сусрет таквом предлогу од стране Порте

Колера у Мађарској

— У Мађарској колера поима све шире размере —

Букурешт, 13 јула.

Јављају из Будим Пеште, да је колера у Мађарској почела да узима све шире размере. Нарочито је распрострањена у вароши Дебечину, који броји преко 70 000 становника. У току једне недеље било је више од 1 500 случајева међу тамошњим заробљеницима. Од тога броја умрло је 950 људи.

Финансијска криза у Аустрији

Аустријске државне касе су празне

„Т.јмс“ јавља из врло поузданог извора, да се Аустрија налази пред финансијским крахом. Како су државне касе испразњене, то се већ од давно врши општа ре. визи. цаја, која даје врло неповољних резултата, пошто је и становништво економски тотално исцрпљено.

Код Цевад-паше

Угледни букурешки дневни лист „Журнал де Балкан“ доноси од свога дописника, који се бавио извесно време на турском фронту у Дарданелцима следећи допис:

Чанак-Кале, 13. јула

Он је врховни командант Дарданела. Да одете до њега морате ићи уз саму обалу

мора. А оно, море се види где се протеже као грдан чаршав, рван и празан, који покрива простор између Хамидије и Сет ич Бара.

И одасвуд се види бело тело постајући свакодневно све првеније од рђе, брода „Месудије“, кога су Енглези потопили пре неколико месеци. Овај брод представља мало чудновато острвце усред мореуза. Недалеко од тих ратних рушевина, поједини делови потопљеног једног енглеског подморског брода деле исту судбину.

Овај подморски брод је погођен од страшних дарданелских батерија и потонуо је на пешчани спруд, да ту остне као нем сведок страшне битке, чији је он био један јунак.

На путу, који усред сунчаног пејзажа води ка Цевад-пашином стану, групе војника се одмирају код једног бунара. Лагано, са пуно достојанства, пролазе дуги низови камила носећи намирнице и муницију, а за њима се вуче један колосалан топ.

На дну једне шумице уздиже се Цевад-пашина кућа. Свауда око ње читаве мреже телефонских жица. Унутрашњости је једна мала собица одрђ на лично за њега, и једна друга, већа соба, за његов штаб.

Собица Цевад-пашина има у себи нечег од турског укуса а нечег европског, спајајућа тако примитивност са модерним комфором. Неколико фотеља и једно канапе, покривено са јастучањима, им провизован кревет од неколико дасака са белим чарша

вом, све то зацело није удешено да на вео чини утисак као да сте у сред рата. Сто за рад, телефони, једна жила библотека.

Тако овде живи Цевад-паша. Он је необично љубазан, али пра томе Цевад-паша, у неколико личи на Енвер-пашу, нарочито по мърном изразу с оје физиономије, по интелгенцији својих тамних и изразитих очију.

Телефон звони. Сасвим тихо као какво мало звоцје.

Телефон у усамљености ког војног квартара, изазове увек узбуђење у сред те околне ташине.

Цевад зове ађутанта. Издаје кратко наређење. А тамо доле, на обали, битка ће одмах понова отпочети са новим огорчењем.

Италијански краљ и руски цар

— О руској акцији —

Букурешт, 13. јула

Италијански краљ Емануело упутио је руском цару својеручно писмо у коме га моли, да се Румунији признају све тражење компензације, како би одмах ступила у акцију и потпомагала предстојећу општу офанзиву.

Тамо амо

Забелашке једног црњака

Прекјуче отворене су српско-руске народне кујне.

Кујне, као што знате отворене су на три места.

На свечано отварање дошли су многи и многи, који располажу са добрим трбусима, и тако су се богато и бесплатно најели.

По нашем старом обичају, да ништа не може да се уради без гужве и батина, и овде је до тога морало доћи.

У једној кујни, приликом издавања јела, набијена је једној жени, шерпења на главу, са све јело. Другој једној жени украђен је новчаник с новцем. У другој кујни је једна жена избјегла, а једној је разбијен на главу један земљани суд. Пред трећом кујном, кад се светиња развила, наједно је на земљи: неколико зуба, неки „бауши“ и кике, један празан новчаник и још неке друге ситнице. Сопственици треба за исте да се обратите „куварима“.

Олими.

МИСЛИ

— Скупља Веса —

— О љубави, ти си краљица зла! — рекао је један Бродоломник љубави.

Срце, које искрено воли, може наневрити, али преварити никад.

Од љубави је само мржања јача. Љубав и мржања су две крајње тачке, између којих се креће шеталица човеког живота.

Цвет без шкриса је што и живот без љубави.

СПИСАК

лица, која су приложила приписку славе Савсона Добровољца на дан 8 јула 1915 год.

По 100 дина: г. Коста Шпартал, адвокат и Београдска Општина. Живојин Цоцић, четник 30 дин. Г. Коста Јеремић, трговац 30 дин.

По 20 дина: г. г. Александар Лавинових трг., Тома Јовановић књијар, Васа Тетић индустр., Савка Свет. Крунића удова. Лазар Кнежевић секр. Мин. Просвете, Тоша Ђорђевић каф. Живојин Цицаћ четник, Стеван Стајић кафеџија.

По 10 дина: г. г. Митрополит Димитрије, Милан Миленковић поручник, Новица Милећевић каф., Мита Марковић обућар, Рвдојица Старчић трг., Браћа Цветковић каф. код „Коларца“, Алекса Жујевих нар. посланик, Никола Муљакковић каф. Јован Вазић пуковник Миљко Милковић капетан. Влада Вељковић каф., Смић Живоновић трг., Драгутин Грегорић штампар, Тоша Милановић служитељ

Хитот. Банке, Иван Павловић трговац, Михаило Филиповић каф. „Цар Урош“, Софија Илије Поповине, Жарко Цветковић желез. чиновник, дец. Жарко Цветковића жел. чиновн, Тинка Љубе Ђурића каф. код „Два Сокола“, Никола Вељковић трг., Гаспа Бегалновић кафеџија

Г. Алекса Куборонић кафеџија, добровољац 6 дин.

По 5 дина: В. П. Жол, Влада Благојевић трг., Најлан Илић каф. Франц Јопша општ. цвећар, Милан Јанковић предузимач, Ђока Гавриловић каф. из Земуна, Љубица Стефановић, Јелена Стојковић удова.

По 4 дина: г. г. Никола Јовановић, Миленко Марковић каф., Коста Соколовић грађевинар, Срдан Новоживић учитељ.

— Свириће се —

Књижевност

Дела архимандрита Димитрија: Национално-политички идеали Словенства; Србија, њена прошлост и садашност; Историја Словенства, од најстаријих времена до наших дана; и Богословске расправе, проповеди и гонори.

Српски архимандрит Михајло, наш државни представник у Москви, издаје своја целокупна дела у 5 свезака са горњом садржином.

Претплата цена за свих 5 књига је 10 рубаља; а продајна цена биће 15 рубаља.

Честа добит уступити се породицама изглаулих и рањених наших војника.

Новица за претплату треба слати на: Српско Подворје — Москва — Русија.

6.

Последње вести Азијатска колера

У Мађарској, поред глади и аязних болести, бесни и колера.

НИШ, 13. јула. — Као што „Будипешти Тудошито“ јавља: На Мађарском је земљишту за недељу дана од 28 јуна до 4 јула било 223; пријављена случаја азијатске колере и 80 смртних случајева У Баји 2 (2); у Будипешти 2; у Дебрецину 65 (21); у Новом Саду 1; у Булкесу (Балка) 2 (1); у Данагалосу (Бачка) 1 (1) ит.д. Међу заробљеницима било је 54 оболења и 16 смртних случајева, и то у Дебрецину 49 (14) у Хатвазу, 1 (1) у Осемечу 1, у Кишитке 1, осталих 104 оболења, односно 45 смртних, јавили су се у грађанству. Према накнадним извештајима од 14 до 21 јуна било је оболења односно смртних случајева у Ћирићхазу међу заробљеницима 19 (9); у Колошвару међу војницима 2, у грађанстау 1. Од 21 до 27 јуна у

Лела Перићева

— РОМАН из београдског живота —

— Ја сам остао г спојнице Перићева! — рече Јовица посла краће паузе! — то вас молим, да ми саопштите ствар због које сте ме задржали. Журим се, а већ је кас о!

— Журите се? дакле журите се. Е, па, онда идите кад се журите! Или не. Останите. Да останите. Још неколико речи па онда идите, кад вам се жури. Можда вас неко очекује? Да, да онда идите још одмах да не би касно дошли!

Лела је говорила испрекидавно и није успела да сачува своју златнокрвност. Она је узбуђена необично!

Јовица је заиграо осмех на уснама. Он је разумео бол Лелин, али је хтео још мало да је мучи, да јој врати за-

јам. Ах не, Ви се варате. Моја се журба не тиче какве туђе личности. Стара мајка ми је нешто слаба и све као да предосећам да ће давашња ноћ бити по њу критична. Ја сам њен љубимац и савест би ме гризла када не бих био уз њу у њезиним последњим часовама живота!

— Кад би то била истина? —

— Свега ми на свеу истину говори! Али на шта се клети. Би ми не верујете! Моје ваје, биле су међу, и од сапуна, које сте ви једним својим дахом распилули!

— Ах! —

— После, још нешто. Како сте према мени непријатељски расположена. За вас је свеједно, да ли ћу ја ићи својој кући или не!

— Мислите?! —

— Држим као сагурно, у осталом ваше понашање према мени то најбоље илу-

струје! —
— И-и, боље рећи ваше понашање, према мени! —

— То је нетачно. Кад је већ догле дошло, да се обрачунамо. Ја вас већ познајем три године. Две године већ е с волаи, две године већ ја чека да преко ваших усана орече реч: волим те, па да вас праведом олтару, да ми budete сапутница у животу, да ме учинате најсрећнијим човеком. Међутим, на сваком кораку ви сте показивали да не поклањате велику пажњу мојим жељама и мојим надама. А моји снови у вашим су рукама били глупи и ви сте се на рачун њихов слатко смејали. Иако ме је смех ваш болоо и дирао, ја сам вас ипак волео. Стрпљиво као Галилеј ја сам трпео болове и чекао сан. Никада вам нисам ни речи рекао. Моја је љубав била силна и безграпична као првих дана нашега познанства,

када сте ми указивали више пажње. Ах, како су то били срећни часови. После сваког разговора са вама ја сам бежао од света као варљиве сенке; као од авета, и крио сам се у ташину, у себи, у мислима сам се враћао неколико часова натраг и говорио сам са вама. Сећао сам се сваке наше речи, сваког вашег покрета, сваког изшег осмеха и погледа. Био сам блажен и задовољан и једва сам чекао да дође час када ћу вас опет видети. У пријатним часовима, када би све поспало да се одмори, када би звезде затрепериле а ме сец лагано пловиле по плавом небу и своју сребрнasto бледу светлост раскошно бацао, тада, ах тада би узимао виолину, и док си у м слима био са вама, код вас, виолина би пуштала заносне звуке који се вошеи ветром, који је лагано ћерлијао, губили, ишли

далеко, далеко. А када би се са Истока заруменила зора тражио сам постеле и задовољно сам склапао очи, али сам вас опет гледао! Ето, то беху дани среће, дани љубави, дани најслађи у моме животу. Али, једног дана, и та баш оног када сам са куним срцем, чисте душе и заљубљених очију хитао да вам кажним да вас волим, да вам понудим и срце и душу и цео живот, ви као какав град утукосте ми душу а из груди ма ишчупасте срци, као што бесни оркан чупа највећа дрвета у шума.

И, већ дуго ја патим. Али сам трпео. Међутим, данас, данас сте ме сасвим утукли. Када сам данас пре подне дошао да вам честитам ви менисте хтели да примите, међутим, кад је дошао Грујица ви не само да сте га примили већ сте и свирали.

— Наставиће се. —

Наредбу међу војницима I и међу заробљеницима 22 (22) у Колошвару међу грађанством I.

Са руског фронта

— Аустриске лажи —

ПЕТ-ОГ АД, 11 јула. Звучно. — У аустриском званичном коминикеу од 6 VII налази се тврђење, да се наше трупе у области Залешчаки наступале у 7 или 8 редова и да је први ред без оружја ишао подигнутих руку у вис у знак предаје, да је та руска офанзива сузбијена са огромним губитцима по Русе, јер су Аустријанци покосили топовском ватром непријатеља, који је симулирао предају и да ће у будуће тако поступати. Тим поводом јавља се, да наше трупе у области Залешчака нису предузимале никакву офанзиву и да је слаб напад Аустријанаца одбијен искључиво нашом артиљеријом. Ова клеветничка измишљотина нашег непријатеља, која му не служи на час објашњава се крајњом нервозношћу трупа, које често ноћу отпочињу хаотичну, тек онако у ветар, канонаду, па у зору састављају извештаје о уображеним победама и фантастичним нападима.

Француски фронт

— Званичан француски коминике од 12 јула —

ПАРИЗ, 12 јула. — У Артоа између Оазе и Ена обична артиљеријска ватра. На северној обали Ена у области Тројана као и у Шампањи на фронту Петр—Босежур водила се борба минама у корист Француза.

У јужном Вевру овде-онде канонада, у Вогезима су се француске трупе утврдиле и поред бомбардовања јуче освојене положаје у Бон—Сап. Задобили смо 825 заробљеника међу којима само 70 подофицира и 11 официра.

У рововима су остали многобројни лешеве. Ми смо отпочели борбу само са два батаљона једног пешад. пука. У освојеним рововима нађено је 6 митраљеза.

...мора бити уништена...

— Говор др Сетона Ватсона —

ЛОНДОН, 12 јула. — „Аустроугарска мора бити уништена, ако се жели српском питању дати трајно решење!“ казао је др Сетон Ватсон на конференцији у Кингелскомежу у Лондону говорећи о српским тежњама. Говорник је објаснио стварне разлоге непрестаним аустро-српским сукобима којима налази повода у чињеници да Србија затвара аустројски пут на Исток као што је пре више векова затварала пут Турцима на Запад. Српске тежње оснивају се на јединству свих Срба, Словенаца и Хрвата у једној држави, али остварење је тих тежњи могуће једино после тога и поделе Аустрије. Највећа би несрећа била закључити мир пре уништења Аустроугарске. Полурешење би било најгоре

Тргови малих најбоља маст за обућу у кутијицама од 35 грама може се добити по 3 динара туце у фабрици *Михајла Појовића*, Вила Зора Гундулићев Венац, Београд. 222 3—10

Тргови малих, „Слога“ има на стоваришту гашен и негашен креч, и продаје та на мање и веће количине. Стовариште се налази код „Седлач Кућа“. 223,3—10

Једна мала породица узела би под своје девојчицу, стару 12—15 год. Првенство има она која је у овом рату остала без хранитеља. Обратити се администрацији овог листа. 3—3

Писаћи сто и кавабеко има на продају нека се обрати на администрацију овог листа. 3—3

Коже је потребна домаћинца, жена за послуживање нека се обрати Стевки Роксидаревић, Скаларска ул бр. 32. 3—3

Интелигентна госпођица, нуди се за пасара при каквој канцеларији. Упитати у администрацији овог листа. 3—3

ВМНА
црна и бела, и ша и страна, преде је на више и мање
Спира Малигорић и Сикоби — Жич
214 5—10

Комарника
„Савува мртвачких“ има готових код
ТИШЛЕРА РАКЕ
Балканска улица бр. 49. (Краљева пијара) код „ЗЛАТНОГ КРСТА“
БЕОГРАД 101 10—10

СРПСКО ТРГОВАЧКО ДРУШТВО

БЕОГРАД—СКОПЈЕ

Има на својим стовариштима у Београду и Скопљу: шећер, кафу, пиринач, брашно, зејтин за јело, криз, коњак, бискуит, јужно воће и остале колонијалне артикле. — Цене умерене.

— — ПОРУЧБИНЕ ИЗВРШУЈЕ ОДМАХ — —
УПРАВА

221 2—10

Окружна Банка

Телефон 104 — НИШ — Телефон 104

ИМА НА ПРОДАЈУ:

Локобилу покретну парну машину од 6 коњских снага јачине, из чувене енглеске фабрике „Маршали“, врло добро очувану.

Гатер са 6 тестера полован и циркуларан тестера 40 см половаи.

Жеталице

Делови за ХИЉАДУ КОМАДА, сувих букових столица. Делови су рађени на молецима машинича још пре 4 године и зато ће столице од њих састављене бити суве и лепе.

Прскалице бакарне

Горе именовани предмети налазе се у *Електричном Млину*, преко пута Железничког Магазина. 215 4—10

ТУЦАНА КАФА I ТУЦАНА КАФА I

I СРП. ЕЛЕКТРИЧНА ФАБРИКА ЗА ПРЖЕЊЕ И МЛЕВЕЊЕ КАФЕ

Саве Ђорђевића-Јерменина

Скопљанска ул. 16. Преко пута кафе „Два Сокола“ Скопљанска ул. 16.

Радња је увек отворена, на стоваришту увек има у довољној количини кафе. Цене су исте као и пређе. За унутрашњост шаљем уз доплату. За болнице и бање, 195 даћу најповољнију цену. 6—10

Алексиначки угљени рудници

тражи већи број радника: рудара лауфера и т. д. — Добра редовна плата.

Обратити се Управи Рудника-Алексинач

201 6—10

Траже се 20 Рудара и 20 Копинара за угљени мајдан. Нежељени имају првенствена права.

Надница за Рударе I-ве класе Дин. 5-50 за Копинаре I-ве класе Дин. 3-50.

Траже се само они који су већ радили на камену или угљу.

За обавештења обратити се:

УПРАВИ РУДНИКА СИЊЕВАЦ-ВРЧИЋ

Пошта Параћин преко

Фабрике Цемента, Поповци

212 3—3

КОЛОНИЈАЛНА РАДЊА АНГРО
Алкалај и Рајковић
НИШ—ДРАЋИН
ДОБИЛА ЈЕ ВЕЋУ КОЛИЧИНУ:
Рефија I-ша Ратлука
Церезина Коњана
П. рафина Чоколаде и бонбона
Као и све остале колонијалне робе и ситнице колонијалне и продаје по најповољнијим ценама.
190 5—5

Кафана и ресторација „Руски Цар“
препоручује одличну и најбољу српску кућу
Посетом свих страних мисија у Београду посетом најотменијег београдског грађанства, кућна код „Руског Цара“ с правом се може назвати најбољом у Србији.
ПОШТОВАНИМ ПОСЕТИОЦИМА ПРЕПОРУЧУЈЕ СЕ РАЗНЕ ВРСТЕ ЛИКЕРА КАО:
Шартрез, виски, глог, мараскино, бенедиктинер, шери-бренди, апсент, Лакрима Кристи

КАФАНА И РЕСТОРАЦИЈА
„Руски Цар“
точи најбоље на Балкану ВАЈФЕРТОВО ПИВО чаша 0-30 дин., кригла 0-50 дин., чувено у европском рату и признато као прво и боље од свих страних пива
Цена солидне и најумереније
с поштовањем
закупац кафе „Руски Цар“
ВЛАДИМИР РАДОВИЋ

Кафана и пивница „Руски Цар“
ДОБИЛА ЈЕ И ПОРЕД СВИХ ДАНАШЊИХ ТЕШКОЋА
Прва и најбоља француска вина: Бордо, Мадок, Ризлинг ит.д.
Поред тога „Руски Цар“ откупио је подрум најбољег смедеревског вина г. Мише Петровића. Вино чисто и природно продаваће сеи ван радње у мањим и већим количинама са спуштеним ценама
217 3—5